

ALMENNT

GRAFÍSK TÁKN

- A Tákna hældarkóta á hlíðar- og sniðmynd.
- B Tákna hældarkóta á grunnmynd.
- 120 Tákna þykkt byggingarhluta, hér 120 mm.
- Tákna steypuskil.
- Tákna yfirborð fyllingar.
- Tákna yfirborð klappar eða móhullu.
- Tákna yfirborð jarðvegs.

ADRAR SKÝRINGAR

Öll ónefnd mál eru í millimetrum (mm) og hæðarkótar í metrum (m). Málsetning og hæðarkótar innan sviga endurskoðast á byggingarstað. Á grunnmynd af plötum er sniðót tekið undir plötu, sem sýna á Óheimilt er að taka mál upp af teikningum.

MÁLSETNING Á GÖTUM

- Gat á grunnmynd eða hlíðarmynd er táknað með stærð a x b.
- Gat í þverskurð á grunnmynd eða hlíðarmynd er táknað með stærð a x h, BK = hæðarkóti á neðri brún gats.
- Hringlega gat á grunnmynd eða hlíðarmynd er táknað með þvermál ø, MK = hæðarkóti á miðju gats.

MÁLSETNING Á TEIKNINGUM

- Heiti sérmyndar eða deilis, Kvarði sniðs eða deilis, Númer teikningar þar sem deili er sýnt.
- Heiti sérmyndar eða deilis, Kvarði sniðs eða deilis, Númer teikningar þar sem deili er sýnt, ef snið er á fleiri en einni teikningu.
- Mörkir breytingu.

ÁLAGSFORSENDUR

Notálag: Álagskröfur eru samkvæmt gildandi þjóðarskjölum með FS ENV 1991 stöðlum.

Vindálag: Álagskröfur eru samkvæmt gildandi þjóðarskjölum með FS ENV 1991 stöðlum, grunnigildi vindálags er 1,60 kN/m².

Snjóálag: Álagskröfur eru samkvæmt gildandi þjóðarskjölum með FS ENV 1991 stöðlum, grunnigildi snjóálags er 1,00 kN/m².

Jarðskjálfaálag: Álagskröfur eru samkvæmt gildandi þjóðarskjölum með FS ENV 1998 stöðlum, grunnigildi yfirborðshróðunar er 0,3g.

Grundun: Húsið skal grundað á vei þjappaða fyllingu. Leyfilegt álag á fyllingu er 500 kN/m².

BENDISTÁL

SKILGREININGAR OG MERKINGAR

Vísad er til verklýsingar um almenn ákvæði og kröfur til efnis, geymslu, meðferð bendistáls og bendingar.

Bendistál merkt K er suðuhæft kambstál B500C í samræmi við NS3576-3.

Lykill fyrir merkingu bendistáls kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu: aKbcx L=z eða Nr. y cx

- a Fjöldi stanga.
K Stálgerð.
b Þvermál stangar í mm.
cx Bil milli stanga í x mm.
y Númer stangar í járnskrá.
z Lengd stangar í mm.

TÁKN

- Bendistál almennt og í neðri brún plötu eða nærfleti veggjar.
- Bendistál í efri brún plötu eða fjærflati veggjar.
- K10 c200 L=3000 Bendistál af gerð K, með þvermál ø10 mm og lengd 3000 mm, leggst með 200 mm millibili á svæði sem mállinan nær yfir.
- 2K12 L=3000 Bendistál af gerð K, með þvermál ø12 mm og lengd 3000 mm.
- Gefur stefnu bendistáls sem leggst næst yfirborði steypu.

STEYPUHULA BENDISTÁLS

Lágmarkssteypuhula er skv. eftirfarandi töflu nema annað sé sýnt á teikningum.

Umhverfi	Byggingarhluti (fjarlægðir í mm)				
	Plötur	neðri brún	neðri brún	Veggir	Sútur
Steypa innanhúss og undir klæðningu	20	20	20	20	20
Steypa utanhúss eða þar sem eru miklar raka- og hitabreytingar	40	40	30	35	35
Steypa að jarðvegi eða vatni	50	50	50	50	50

Leyfileg vikmörk frá tilgreindri steypuhulu eru +10 mm og -5 mm. Þar sem raulur eru gerðar í steypu skal steypuhula miðast við mál frá steypuyfirborði í raul að bendistáli.

MINNSTA FJARLÆGD MILLI BENDISTANGA

Lágmarksfjarlægð milli bendistanga, lóðrétt (V) og lárétt (H) er skv. eftirfarandi töflu.

Þvermál stangar, ø (mm)	12	16	20	25
V = minnsta bil lóðrétt (mm)	32	32	32	32
H = minnsta bil lárétt (mm)	42	42	42	50

Töflugildin gilda fyrir hámarksornastærð fylliefna allt að 32 mm.

SKEYTILENGD BENDISTÁLS

Lágmarkskeytillengd bendistáls er skv. eftirfarandi töflu.

Þvermál stangar, ø (mm)	8	10	12	16	20	25
Lágmarkskeytillengd bendistáls (mm)	320	400	500	640	800	1000

Í plötum og veggjum skal ekki skeyta meira en þriðja hvert járn í sama sniði nema annað sé sýnt á teikningum.

Skeytillengd bendistáls við víxlagningu skal vera minnst 40 x ø (ø = þvermál stangar) ef annað kemur ekki fram á teikningum.

Ef ekki eru fyrir mæli um annað skal miða við að skeytillengd sé samkvæmt eftirfarandi:

Skeyting innan við 30% í sniði 40 x ø.
Skeyting meira en 30% í sniði 60 x ø.

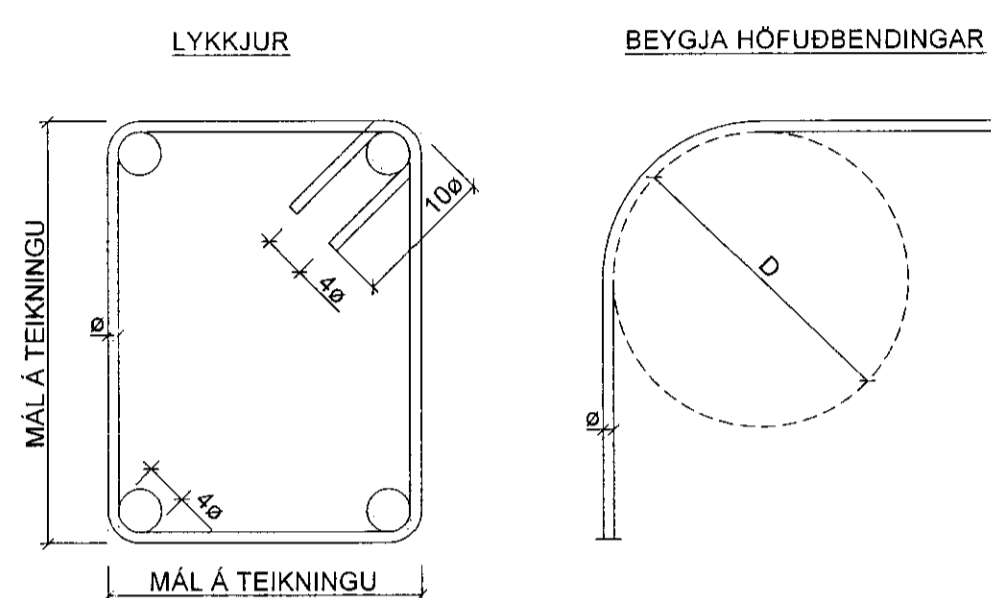
BEYGING BENDISTÁLS

Bendistál skal ekki beygja krappar en fram kemur í eftirfarandi töflu.

Minnsta steypuhula hornrétt á beygjuplan.	Beygjur og krókar á lykkjum, krókar á höfuðbendingu		Uppbyggð höfuðbending eða aðrar beygjur		
	ø < 20 mm	ø ≥ 20 mm	> 100 mm og > 7 ø	> 50 mm og > 3 ø	≤ 50 mm og ≤ 3 ø
Þvermál stangar ø	4 ø	7 ø	10 ø	15 ø	20 ø

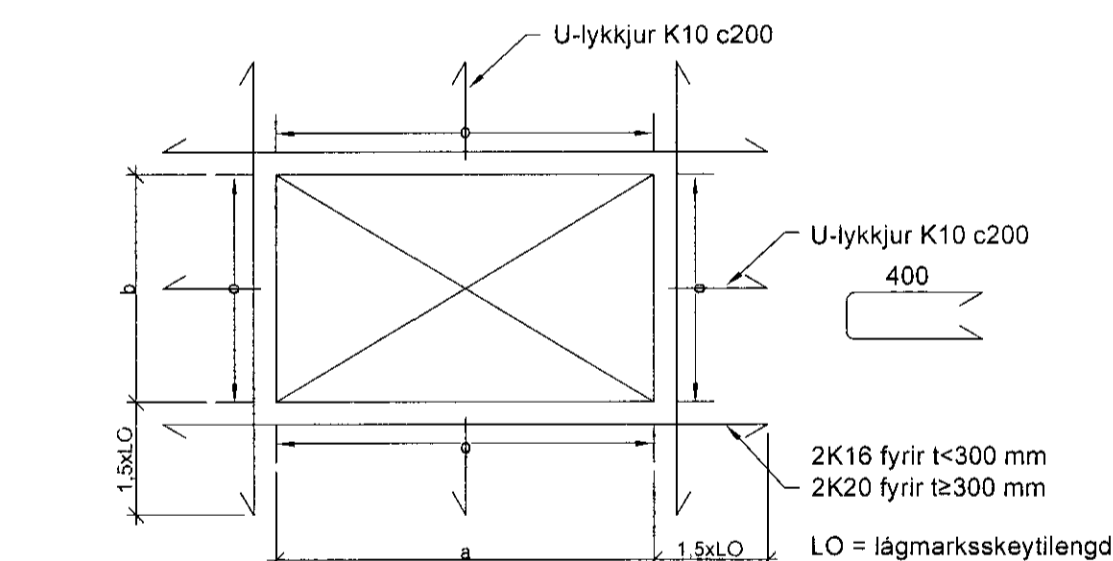
ø = þvermál stangar (mm).
D = minnsta þvermál beygjuksiflu (mm).

Festilengd og gerð samskeyta í lykkjum skal vera eins og sýnt er skv. eftirfarandi mynd.

VIÐBÓTARBENDING VIÐ OP

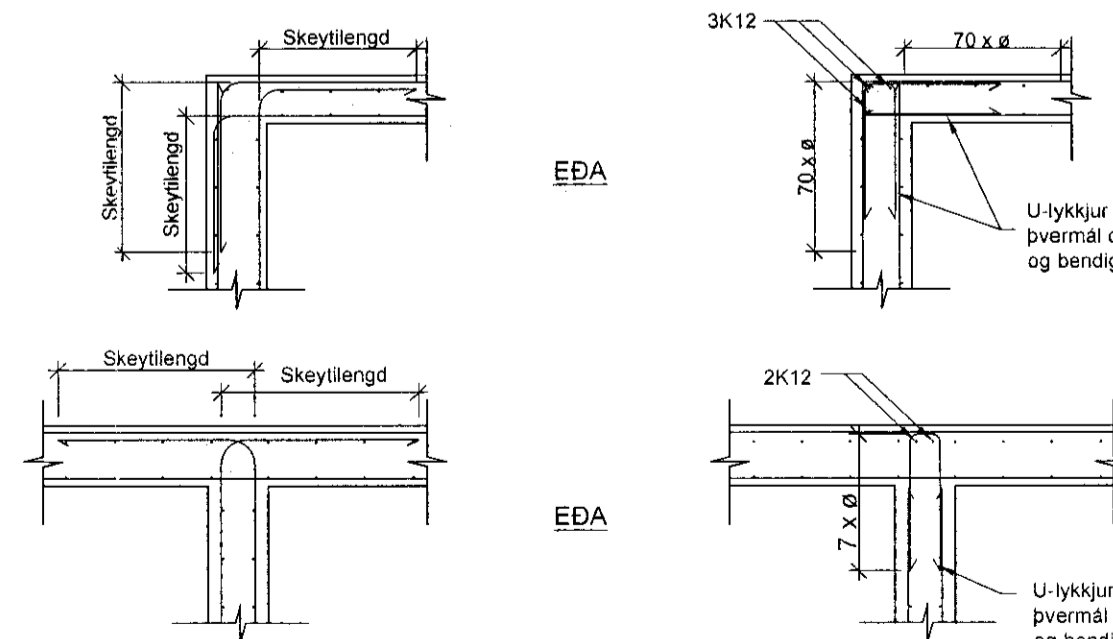
- Viðbótarbending við op skal vera skv. eftirfarandi, nema annað komi fram á teikningum.
- Enga viðbótarbendingu þarf umhverfis op ef lengd sérhverrar hlíðar opsins er minni en 200 mm. Höfuðbending skal sveigð fram hjá opinu.
  - Krúngum op sem eru stærri en 200 x 200 mm en minni en 1500 x 2200 mm skal leggja eftirfarandi bendingu (þ= þykki steypuhluta):
2K12 sem nær 700 mm út fyrir op, fyrir t<200 mm
2K16 sem nær 1000 mm út fyrir op, t≥200 mm
  - Við stærri op en 1500 x 2200 mm skal leggja viðbótarbendingu umhverfis opið skv. eftirfarandi mynd.

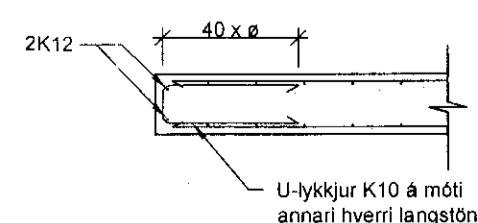
TENGING BENDIGRINDA

Frágangur bendar nema annað sé sérstaklega sýnt á teikningum.

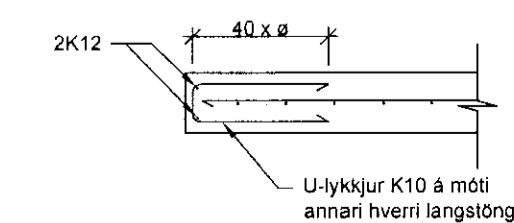
VEGGHORN, TVÖFOLD GRIND

VEGG- OG PLÖTUENDAR, TVÖFOLD GRIND

VEGG- OG PLÖTUENDAR, EINFÖLD GRIND

STEINSTEYPA

Öll steypa, steypufefni og steypuvinna skal fullnægja kröfum byggingarreglugerðar. ÍST EN 206-1:2000 + A1:2004 + A2:2005 og ENV 13670-1:2000, með þeim breytingum sem tilgreindar eru í verklýsingu.

Steypugerð og kröfur um steypugæði eru eftirfarandi:

Steypugerð	ST-I	ST-II
Styrkleikaflokkur	C25/30	C35/45
Sementsmagn (kg/m³)	>300	>340
Löfthinnahald (%)	7-8	7-8
Kornastærð, Dmax	32	32
Sigmálsflokkur	S2	S2
Vatnssementstala (v/s)	< 0,55	< 0,40
Yfirborð loftþóla (mm-1)	25	25
Fjarlægðarstuðull lofts	<0,2	<0,2

Steypugerð ST-II er notuð í útimannvirki þar sem yfirborð steypunnar er ekki varið sérstaklega. Í mannvirki sem eru í snerting við saltvatn, þar sem sýnt er á teikningum og annars staðar þar sem eftirlitsmaður eða hönnuður óskar. Í forsteypa byggingarhluta skal einnig vera steypugerð ST-II. Í öll önnur mannvirki er notuð steypugerð ST-I.

TRÉVIRKI

Allt efni og vinna skal vera í samræmi við íslenskan staðal ENV 5 með íslenskan þjóðarskjölum.

Timbur í sperrur og veggjagrindur skal allt standast kröfur sem gerðar eru til timburs af styrkleikaflokki K18 (T1, C18).

Þar sem timbur liggur að steypu skal setja ræmu af asfaltþappa á milli.

Allir naglar, boltar, skrúfur og festiljárn í þökum og veggjaglæðningum skulu vera heilgálfanhuðað.

Þakjárn/stál skal neglt með rífluðum eða snúnúm saum 31/75 með þéttirring.

Neglt skal í aðra hverja hábaru með 600 mm millibili nema við útrúning. Þar skal neglt með 300 mm millibili. Naglaraðmar skulu mynda reglulegt mynstur.

Sjá einnig RB blað RB (47) 103.

STÁLVIKRI

Stál í burðarvirki skal vera, S235JR, samkvæmt ÍST/EN 10025:1990 + A1:1993. Efninu skal fylgja vottorð framleiðanda skv. ÍST/EN 10204-3.1 (DIN 50049-3.1B).

Suðufefni skal vera samsvarandi að gæðum, öll suðuvinna skal fullnægja ákvæðum staðals ÍST EN 10111 og suðugæði skulu standast kröfur í flokki C skv. ÍST EN 25817:1992. Suðumenn skulu hafa hæfnisvottorð skv. ÍST EN 287-1.

Boltar og snitteinar skulu vera af gæðaflokki 8.8. Nema annars sé getið á teikningum.

Allt stál skal vera heitsinkhuðað > 120 µm og fyrir heitsinkhuðun skal það sandblásið með hreinleika > Sa 2,5 skv. ISO 8501-1:1998 (SIS 05 59 00) og hrjúfði að lágmarki "Medium" G skv. ISO 8503 1-4. Málningakerfi annað en sinkhuðun sjá kröfur arkitekta.

Nr.	Daga	Breyting	Mkv. nr.	Daga	Verk nr.	Teikn nr.	Samp
	Frumstærð blaðs	Minnst 2 í msk 1:2	A.1	01.03.2011	VS101049	B-100	
		A.3		Hannað	Teknað	Yfir:	
				RJ	BJ	BG	
VERKFRÆÐISTOFA SUÐURNESJA Víkurbraut 13, 230 Reykjaneshöf Sími: 4 200 100, Fax: 4 200 111 Veffang: http://www.vss.is Netfang: vs@vss.is				Miðfellsvegur 4 Bláskógabyggð Burðarskýringar			
Samp:				Samp:			